

Dokument zasedanja

B9-0099/2022

14.2.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o prednostnih nalogah EU za 66. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk
(2022/2536(RSP))

Frances Fitzgerald

v imenu skupine PPE

Radka Maxová

v imenu skupine S&D

Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Barry Andrews, Sylvie Brunet, Michal Šimečka, Irène Tolleret, Hilde Vautmans, Chrysoula

Zacharopoulou, Marco Zullo

v imenu skupine Renew

Monika Vana, Diana Riba i Giner, Alice Kuhnke, Gwendoline

Delbos-Corfield, Francisco Guerreiro, Ernest Urtasun, Sylwia Spurek,

Hannah Neumann, Rosa D'Amato, Marie Toussaint, Katrin

Langensiepen, Alviina Alametsä

v imenu skupine Verts/ALE

Eugenia Rodríguez Palop

v imenu skupine The Left

Resolucija Evropskega parlamenta o prednostnih nalogah EU za 66. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk (2022/2536(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju 66. zasedanja Komisije OZN za položaj žensk in prednostne teme „doseganje enakosti spolov ter krepitev vloge vseh žensk in deklet v politikah in programih za zmanjševanje tveganj v zvezi s podnebnimi spremembami, okoljskih tveganj in nesreč“ ter osnutka sklepov tega zasedanja,
- ob upoštevanju pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje z dne 15. septembra 1995 ter rezultatov poznejših konferenc o pregledu,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju členov 21 in 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, načela, da nihče ne sme biti prezrt, in zlasti cilja 1, katerega namen je odpraviti revščino, cilja 3, katerega namen je ljudem zagotoviti zdravo življenje, cilja 5, ki si prizadeva doseči enakost spolov in izboljšati življenjske razmere žensk, cilja 8 za doseganje trajnostne in gospodarske rasti ter cilja 13, ki si prizadeva za nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam,
- ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic (COP21) Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (UNFCCC) 12. decembra 2015 v Parizu (Pariški sporazum),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o 25. obletnici Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju (ICPD25) (vrh v Nairobiju)¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2018 o ženskah, enakosti spolov in podnebni pravičnosti²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2020 o enakosti spolov v zunanji in varnostni politiki EU³,
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjih odnosih za obdobje 2021–2025 (akcijski načrt za enakost spolov III),
- ob upoštevanju strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025, ki je bila objavljena 5. marca 2020,

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0315.

² UL C 458, 19.12.2018, str. 34.

³ UL C 404, 6.10.2021, str. 202.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o stanju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v EU v povezavi z zdravjem žensk⁴,
 - ob upoštevanju sklepov o enakosti spolov in podnebnih spremembah, sprejetih na 26. konferenci pogodbenic UNFCCC (COP26), ki je potekala od 31. oktobra do 6. novembra 2021 v Glasgowu,
 - ob upoštevanju člena 157(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je enakost med ženskami in moškimi temeljno načelo Evropske unije, priznано v Pogodbi o Evropski uniji ter v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah; ker je torej upoštevanje vidika spola pomembno orodje za vključevanje tega načela v vse politike, ukrepe in dejavnosti EU, vštévši zunanje dejavnosti;
- B. ker se je na četrti svetovni konferenci o ženskah leta 1995 v Pekingu 189 vlad z vsega sveta, tudi Evropska unija in njene države članice, zavezalo, da si bodo prizadevale za enakost spolov in krepitev vloge vseh žensk in deklet;
- C. ker so pekinška izhodišča za ukrepanje iz leta 1995 jasno opredelila povezavo med spolom, okoljem in trajnostnim razvojem ter zavzela stališče, da imajo ženske strateško vlogo pri razvoju trajnostnih in okolju prijaznih vzorcev potrošnje in proizvodnje ter da morajo zato enakopravno sodelovati pri sprejemanju odločitev glede okolja na vseh ravneh;
- D. ker cilji trajnostnega razvoja priznavajo povezavo med doseganjem enakosti spolov in vsemi cilji trajnostnega razvoja, tudi ciljem 13 o podnebnih spremembah, kar omogoča odpravo temeljnih vzrokov neenakosti med spoli in s tem krepitev odpornosti žensk na podnebne spremembe;
- E. ker je neenakost med spoli, skupaj s podnebnimi in okoljskimi krizami in nesrečami, eden največjih izzivov našega časa, saj ima čezmejno razsežnost, ki zadeva ves planet in nesorazmerno vpliva na ženske v vsej njihovi raznolikosti, zlasti na tiste, ki se soočajo s presečno diskriminacijo oziroma ki živijo v marginaliziranih razmerah in v konfliktnih okoljih;
- F. ker so ženske v vsej svoji raznolikosti v ranljivejšem položaju in se spopadajo z večjimi tveganji in bremenmi zaradi učinkov podnebnih sprememb ter okoljskih in naravnih nesreč iz različnih razlogov, ki segajo od neenakega dostopa do virov, izobraževanja, zaposlitvenih možnosti in zemljiških pravic pa vse do prevladujočih družbenih in kulturnih norm ter njihovih raznovrstnih izkušenj s presečno diskriminacijo;
- G. ker lahko kriza brez primere, ki jo je povzročila pandemija covid-19, in njeni večplastni učinki na družbo, med njimi poglobljanje že obstoječih socialnih in spolnih neenakosti, negativno vplivajo na izvajanje učinkovitih podnebnih ukrepov, ki upoštevajo vidik spola;

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0314.

- H. ker se podnebne spremembe dogajajo na svetovni ravni, najbolj uničujoče učinke pa imajo ravno v tistih državah in skupnostih, ki so najmanj odgovorne za globalno segrevanje; ker bodo posledice podnebnih sprememb najbolj prizadele tiste, ki imajo manj finančnih sredstev, potrebnih za prilagoditve;
- I. ker podnebne spremembe povečujejo razseljevanje, saj morajo ljudje začasno ali stalno zapustiti dom, ko postane okolje zanje nevzdržno; ker je bilo od leta 2010 zaradi nesreč, povezanih s podnebjem, vsako leto v povprečju razseljenih 21,5 milijona ljudi; ker po podatkih OZN ženske in dekleta predstavljajo 80 % odstotkov ljudi, razseljenih zaradi podnebnih sprememb, in ljudi, ki jih skrajne temperature in naravne nesreče najbolj prizadenejo;
- J. ker lahko škodljivi učinki podnebnih sprememb in njihove negativne posledice za družbenogospodarske razmere privedejo do hudih kršitev temeljnih pravic žensk in deklet, zlasti za notranje razseljene osebe, migrante in prosilce za azil, kot so povečano tveganje spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, izkoriščanje in trgovina z ljudmi, prisilne poroke, kraja organov in učinki, ki izhajajo iz omejenega dostopa do zdravstvenega varstva, všteti storitve na področju reproduktivnega in duševnega zdravja;
- K. ker so enakost spolov in pravice žensk človekove pravice in predpogoj za trajnostni razvoj, učinkovito obvladovanje podnebnih izzivov, okoljski mir in stabilnost ter doseganje poštenega in pravičnega prehoda, pri katerem ne bo nihče prezrt, ker morajo vsi podnebni ukrepi vključevati vidik spola in presečne vidike ter zagotavljati enakopravno udeležbo žensk v vsej njihovi raznolikosti v organih odločanja na vseh ravneh;
- L. ker neenaka udeležba žensk v postopkih odločanja in na trgu dela še povečuje neenakosti in ženskam pogosto preprečuje, da bi polno sodelovale in prispevale k oblikovanju, načrtovanju in izvajanju politik v zvezi s podnebnimi spremembami ter okoljskimi tveganji in tveganji za naravne nesreče;
- M. ker lahko pravični prehod, ki upošteva vidik spola, ustvari dostojna delovna mesta za ženske; ker se ženske še vedno soočajo s strukturnimi in kulturnimi ovirami za udeležbo pri vseh vidikih energetskega in podnebnega prehoda; ker je energetski sektor z vidika zaposlovanja glede na spol eden najbolj neuravnoveženih gospodarskih sektorjev v svetovnem merilu;
- N. ker podnebne spremembe in revščina nesorazmerno prizadenejo ženske, zlasti matere samohranilke, ženske, ki doživljajo presečno diskriminacijo, in ženske, ki presežejo upokojitveno starost; ker je pri ženskah v vsej njihovi raznolikosti večja verjetnost, da bodo doživele energijsko revščino; ker bi bilo treba pri ekološkem prehodu upoštevati tudi družbeno in spolno razsežnost;
- O. ker so številne male kmetije v lasti žensk, ki jih bodo nesorazmerno prizadele podnebne spremembe in ekstremnejši vremenski pojavi, kar bo vodilo v pomanjkanja hrane in vode, zaradi česar bodo bolj izpostavljene podhranjenosti;
- P. ker Pariški sporazum določa, da bi morale pogodbenice pri ukrepanju proti podnebnim spremembam kot delu izvajanja sporazuma upoštevati vse svoje obveznosti, med

drugimi tudi v zvezi s človekovimi pravicami in enakostjo spolov;

- Q. ker morajo imeti ženske v okviru podnebnih sprememb močnejšo vlogo kot vodje, strokovnjakinje in spodbujevalke sprememb; ker so ženske še vedno premalo zastopane v organih odločanja o podnebnih spremembah na nacionalni ravni v državah članicah EU in ker na svetovni ravni predstavljajo le 32 % delovne sile na področju energije iz obnovljivih virov⁵;
- R. ker EU v svoji strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025 upošteva razsežnost spola pri podnebnih spremembah; ker tretji akcijski načrt za enakost spolov prvič uvaja prednostno področje podnebnih sprememb in okolja; ker ima lahko podnebna politika EU velik vpliv na varstvo človekovih pravic in spodbujanje globalnih podnebnih politik, pri katerih bi se upošteval vidik spola;

Doseganje enakosti spolov ter krepitev vloge vseh žensk in deklet v zvezi s podnebnimi spremembami ter v politikah in programih za okolje in zmanjševanje tveganj za nesreče

1. na Svet naslavlja naslednja priporočila:
- (a) naj ponovno potrdi svojo neomajno zavezanost pekinškimi izhodiščem za ukrepanje in naknadnim konferencam o pregledu ter ukrepom za enakost spolov, ki so v njih začrtani;
 - (b) naj poudari pomen pozitivnega izida 66. zasedanja Komisije OZN za položaj žensk, ki bo od 14. do 25. marca 2022, vključno s sprejetjem sklopa v prihodnost usmerjenih in ambicioznih zavez, začrtanih v politični izjavi;
 - (c) naj zagotovi polno vključenost Parlamenta in njegovega Odbora za pravice žensk in enakost spolov v postopek odločanja o stališču EU na 66. zasedanju Komisije OZN za položaj žensk; prav tako naj mu pred pogajanjem zagotovi ustrezne informacije in dostop do dokumenta o stališču EU;
 - (d) naj zagotovi, da bo EU odločno prevzela vodilno vlogo in imela enotno stališče o pomenu krepitev vloge žensk in doseganja enakosti spolov v boju proti podnebnim spremembam, ter naj odločno ukrepa, da bi nedvoumno obsodili vse oblike nazadovanja na področju enakosti spolov ali ukrepe, ki spodkopavajo pravice, samostojnost in emancipacijo žensk na vseh področjih;
 - (e) naj izrazi odločno podporo delu Agencije OZN za ženske, ki je osrednji subjekt v sistemu Združenih narodov za spodbujanje pravic žensk in povezovanje vseh deležnikov s tega področja, da bi uvedla spremembe v politiki in usklajevala ukrepanje; naj pozove vse države članice Združenih narodov, skupaj z EU, naj agenciji zagotovijo ustrezno financiranje;
 - (f) naj ponovno potrdi zaveze enakosti spolov in krepitev vloge vseh žensk in deklet, sprejete na ustreznih vrhunskih srečanjih in konferencah OZN, vključno z

⁵ Kratko poročilo EPRS, *Beijing Platform for Action: 25-year review and future priorities* (Pekinška izhodišča za ukrepanje: pregled po 25 letih in prihodnje prednostne naloge), 27. februar 2020, na voljo na povezavi: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194)

Mednarodno konferenco o prebivalstvu in razvoju ter njenim akcijskim programom in sklepnimi dokumenti njenih pregledov;

- (g) naj prizna, da podnebne spremembe, degradacija okolja in nesreče (na primer izguba ekosistemov, izguba dostopa do ključnih naravnih virov, slaba prehranjenost ter bolezni dihal, bolezni, povezane z vodo, in vektorske bolezni) nesorazmerno prizadenejo ženske v vsej njihovi raznolikosti, zlasti pripadnice domorodnih ljudstev in drugih skupnosti, odvisnih od naravnih virov;
- (h) naj se seznanijo, kako je pandemija covid-19 vplivala na podnebne ukrepe, ki upoštevajo vidik spola, in zagotovi, da se bodo ti vplivi upoštevali v vseh podnebnih politikah in programih, katerih cilj naj bo tudi krepitev odpornosti in zmožnosti žensk za prilagajanje;
- (i) naj ponovno poudari svojo namero podpreti in razvijati prenovljen petletni akcijski načrt za enakost spolov, dogovorjen na konferenci COP25, spodbujati enakost spolov v procesu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ter dajati zgled z zavezo, da bo v delegacijah za to konferenco dosegel uravnoteženo zastopnost spolov;
- (j) naj odločno poudari, da ženske in dekleta niso samo osebe, ki jih prizadenejo podnebne spremembe, temveč so tudi močne nosilke sprememb pri podnebnem prehodu; naj se zaveže, da bodo ženske v vsej svoji raznolikosti plodno in enakopravno udeležene na vseh ravneh organov odločanja o podnebni politiki in ukrepih ter urejanju razmer po konfliktih; naj zagotovi enakopravno udeležbo žensk pri oblikovanju in izvajanju ambicioznih in lokaliziranih programov za pripravljenost, blažitev in prilagajanje, in s tem podnebne ukrepe, s katerimi se bo učinkovito udeleževala enakost spolov, zmanjševanje tveganja nesreč ter vključujoče in trajnostno upravljanje naravnih virov; naj spodbudi široko in plodno udeležbo civilne družbe, ženskih organizacij in marginaliziranih skupin pri odločanju in oblikovanju politike na vseh ravneh; naj spodbuja sodelovanje mladih, zlasti mladih žensk;
- (k) naj sprejme takojšnje ukrepe proti podnebnim spremembam, zaradi katerih morajo ljudje zapustiti domove in skupnosti, ter začne reševati vse večji problem razseljevanja prebivalstva zaradi podnebnih sprememb;
- (l) naj zagovarja, podpira in sprejema konkretne ukrepe za zaščito žensk, ki so ogrožene zaradi podnebnih sprememb in okoljskih katastrof, zlasti pred razseljevanjem, revščino, trgovino z ljudmi, nasiljem na podlagi spola in neustrezno prehransko varnostjo, pa tudi kadar je ogroženo njihovo preživetje; poleg tega naj zagotovi, da bodo imele dostop do osnovnih storitev ter do ustreznih in dostopnih sanitarij, ter varuje njihovo telesno in duševno zdravje, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami;
- (m) naj okrepi svojo zavezo, da se bo boril proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola, zlasti ker je tveganje zanj večje pri ženskah, ki jih prizadenejo podnebne spremembe; naj okrepi preventivne ukrepe in zagotovi podporo žrtvam, da bi preprečili sekundarno viktimizacijo; naj se v okviru regionalnega in mednarodnega partnerstva dodatno zaveže, da bo pomagal usmerjati in

financirati boj proti nasilju na podlagi spola;

- (n) naj v svojih zunanjih odnosih in vseh določbah o človekovih pravicah v mednarodnih sporazumih obravnava in odločno obsodi porast nasilja na podlagi spola, povezanega s konflikti, vključno s spolnim nasiljem, zlasti na območjih, ki jih prizadenejo podnebne spremembe;
- (o) naj se zavzema za izvajanje ciljno usmerjenih ukrepov za enakost spolov in jih poveže z vključevanjem načela enakosti spolov v politike na področju okolja in podnebnih sprememb; naj izvaja sistematične ocene učinka na enakost spolov, ki bodo temeljile na zbiranju razčlenjenih podatkov, da bi bolje razumeli vidike podnebnih sprememb in naravnih nesreč, vezane na spol, ter naj zagotovi strokovno znanje o enakosti spolov v ustreznih podnebnih ukrepih in politikah, tudi v okviru evropskega zelenega dogovora; naj sprejme in izvaja tako načrtovanje proračuna, prakse in časovne načrte, ki bodo upoštevali vidik spola, da se zagotovi ustrezno financiranje, namenjeno spodbujanju enakosti spolov;
- (p) naj prepozna povezave med podnebnimi ukrepi, ki upoštevajo enakost spolov, in pravičnim preходом, da bi spodbujali priložnosti v zelenem gospodarstvu, v katere bodo vključeni vsi; naj zagotovi, da bodo vse politike, povezane z zelenim preходом, upoštevale potrebe, vezane na spol, in ne bodo negativno vplivale na ženske, dekleta in osebe, ki se soočajo s presečno diskriminacijo;
- (q) naj se zaveže, da bo organiziral usposabljanje uradnikov EU, osredotočeno na enakost spolov, zlasti uradnikov, ki se ukvarjajo z razvojno in podnebno politiko;
- (r) naj gradi in krepi odpornost žensk in deklet, ko gre za podnebne spremembe, degradacijo okolja in okoljske katastrofe, in sicer z vlaganjem v socialne storitve, zdravstvene sisteme in sisteme oskrbe, ki upoštevajo vidik spola, ter naj jim zagotovi dostojno delo;
- (s) naj se zavzema, da bi se več prizadevanj usmerilo v večjo vključenost žensk na trg dela, in bolje podpre žensko podjetništvo na področju podnebne in okoljske tehnologije ter raziskav; naj si prizadeva za več inovacij na teh ključnih področjih, hkrati pa spodbuja finančno neodvisnost žensk;
- (t) naj pozove EU in države članice, naj spodbujajo dostop žensk v vsej njihovi raznolikosti do novih zaposlitvenih možnosti, ki jih ponuja zeleni prehod, da bi zagotovili, da bodo zelena delovna mesta za vse enako koristna in dostopna; naj olajša in izboljša dostop žensk do informacij in izobraževanja, tudi na področju znanosti, tehnologije in ekonomije, s čimer bi okrepili njihovo znanje, veščine in priložnosti za sodelovanje pri okoljskih odločitvah, hkrati pa se borili proti spolnim stereotipom;
- (u) naj prizna, da so sektorji, v katerih je večina delovne sile žensk (kot je oskrba), ogljeno nevtralni; naj izkoristi to dejstvo in priložnosti, ki iz njega izhajajo, ter naj spodbuja te sektorje kot sredstvo za spopadanje s podnebnimi spremembami in pravični prehod;
- (v) naj pozove države članice in EU, naj v celoti izvajajo akcijski načrt EU za

enakost spolov III in uresničijo cilje prednostnega področja o podnebnih spremembah in okolju;

- (w) naj zaščiti pravice zagovornic okoljskih človekovih pravic in jim nudi posebno podporo ter zagotovi, da se bodo kršitve in zlorabe proti njim preiskale in da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja; naj lokalnim organizacijam za pravice žensk zagotovi podporo z ustreznim financiranjem in odpravo omejitev, zaradi katerih je ovirana njihova zmožnost delovanja;
 - (x) naj poudari, da je treba zaščititi in spodbujati pravice skupin, ki se srečujejo z večplastnimi in presečnimi oblikami diskriminacije, vključno z invalidkami, temnopoltimi ženskami in ženskami drugih ras, migrantkami in pripadnicami etničnih manjšin, starejšimi ženskami, ženskami na podeželju in na neposeljenih območjih, materami samohranilkami in osebami LGBTIQ; naj dejavno spodbuja koncept boja proti večplastni diskriminaciji in naj v delo vseh organov OZN ter EU in njenih držav članic vključi presečno analizo;
2. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in posebnemu predstavniku EU za človekove pravice.